Ч. 132. (303). Львів, неділя, дня 28. мая 1916. Рік II.

УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО

Ціна примірника 6 сот.
На провінції 8 сот.
В занятих терітеріях 4 коп.

политична, економічно-суспільна й літературна ґазета.

Виходить що дня ране кромі понеділка.

Умови передплати у Львові:

На рік	18·— К.
„ півроку	9·— „
„ чвертьроку	5·— „
„ місяць	1·80 „

В краю і державі:

На рік	24·— К.
„ півроку	12.— „
„ чвертьроку	6·— „
„ місяць	2·40 „

За границею:

В Німеччині	28 мар.
В Америці	8 дол.
В инших державах	40 фр.

Рекламації вільні від почтової оплати. Рукописі приймаєть ся лиш оплачені, а звертаєть ся тільки важнійші і застережені. — „Українське Слово“ продають всі бюра по цілім краю.

Адреса редакції, адміністрації й експедиції: ЛЬВІВ ул. Руська 2.

Ціна оголошень:

За оголошеня числимо за одношпальтову стрічку або її місце 40 сот. Надіслане 1 К. за стрічку, а в оповістках 60 сот., в редакційкій части 1 К. Повідомленя про вінчаня, заручини і т. д. 1·50 К. за стрічку, найменше 4 К. Дрібні оголошеня за слово 6 сот., найменше 60 сот. Слова товстим або розстріленим друком числимо подвійно. Сталі оголошеня за окремою умовою. — За зміну адреси платиться 50 сот.

Австрійська офензива.

Наступ австрійського війська в долині Суґана захитав дня 24 с. м. італійськими становиськами аж на самім дні тої долини. Сильні укріпленя за горою Салюбіо (1887 м. вис.) на захід від ріки Мазо і на північ від Борґо як також становиська на височині Сеґіо перейшли по коротких борбах в наші руки

Удар, який завдали наші війська Італійцям між Арментієр і Сіма Мандеріольо увінчав ся здобутєм Кемпельберґа, що належить до ланцуха гір Добрсі, а є високий на 2310 м. Тим способом уможливили собі наші війська приступити до флянкової акції проти розлогого та стрімкого гребта гір на схід від Валь д' Аса, який поки що є в руках Італійців. З Верени наступає права часть нашого війська на Валь д' Ака. По здобутю форта Верени, добули наші війська другу запору в дорозі до Асіяґо, а іменно сильне укріплене на Кампо Льонґо (1628 м. в.) Тим способом ціла долина Астах як також узгіря Монте Еріо стоять під сильним огнем нашої артілерії. В напрямі Посіни посувають ся війська архикн. Карла Франц. Йосифа в перед і випирають Італійців до Арсієро.

Задачею наших військ, котрі оперують в тій околиці є, замкнути усі дороги, які перебігають через долину Асбах і долину Посіна в напрямі до Арсієро.

На полудни від долини Посіна на височині Ровеніо є кілька сильних укріплень, котрими Італійці хотіли спинити напір наших військ в провалі Борколя, однак вони показали ся за слабою опорою для розгону нашого війська. Війська наші віднесли славні успіхи на північ та полудне від долини Суґана. На полудне від тої долини військо зайняло Корно лї Кампо Віреле.

Ю. ГІРНЯК.

Під розвагу нашої інтеліґенції.

VI.

(Про потребу поглибленя суспільної, економічної і політичної думки).

В моїй давнійшій статї („Українське Слово“ ч. 74. дня 19. III. с. р.) я доторкнув ся одної загалнійшої справи нашого народного житя, яка однак вже по своїй природі тим відзначає ся, що її не можна як небудь, з легким серцем порушувати. Суспільно-громадяньське житє представляє ся в новочасних, все одно чи великих чи менших, народів величезним, многоскладним обсягом прилюдної праці, до якої і нам би слїд більше, нїж досі заправляти ся, до котрої якось треба всім причиняти ся і над котрою треба всім розпочати безнастанно думати. А рівночасно треба вже з гори на се приготовити ся, що коли щонебудь і найвигадливійше вимудруємо на „збірний пожиток“, то виринає ще велика стоголова трудність, чи і о скілько вицвіт індивідуальної думки може стати воплотним в ділї і принести правдиву користь для загалу. Треба слїдити не лише доцільність ідейного і річевого бажаня, але й пізнавати власну суспільність, треба ясно бачити, чи через глибини „української щирости“ перепливає в достаточній мірі струя духової вдалости, струя оживляючого змислу і готовости предметового зрозуміня для всього, що кріпить рідне діло й змаганє до його розросту.

Рідко ставить ся і не все прямо порушує ся справу власну, внутрішну а доволї загальну, коли вона не сіяє надто особливим блеском. Тяжко прилюдно а хосенно відзивати ся, коли пересїчний спосіб думаня і пересїчний лад укладеня народної праці є замало видатний та не вистарчаючий і дотикає, хто знає, чи не самого поважного питаня нашої живучости, як народу. Ще рідше виявляє ся, в таких випадках, громадна склонність до зарадного відруху, коли пр. поправа відносин здає ся бути немислимою на близьку мету, коли ся поправа справді не обіцює нам доконати ся через ніч, з нинїшного до завтрішного дня.

А однак глибокі почуваня народного достоїньства окрилюють щораз численнійші одиниці між нами особливим почуванєм обовязку чести, обовязку особистої чести — заправляти ся до таких думок і такого енерґічного та витревалого діланя, що від них мусить настати деякий зворот народного житя до ліпшого. Сї нові почуваня, розколихані в небуденних, світових хвилях історії, навчать нас відріжняти дешеву фразу від голосу житя, навчать нас дивити ся перед себе і розпізнавати все, що для українського народу, його розвитку й будучности є корисне, а що шкідливе, розпізнавати рівнодушно, чи воно походить з вні, чи з середини. Отсї нові почуваня достоїньства

Оповіданє про четаря У. С. В. Володимира Сроковського.

В Січовий Кіш прийшла сумна вістка про смерть четаря У. С. В. Сроковського Володимира. Я дістав приказ списати зізнаня з одним стрільцем, котрий брав участь в походах з покійним четарем. Стрільця найшов, приходжу на його кватиру, одначе не застаю дома. Та мимо того я не уступаю. Жду. Минає година. Бажаний стрілець надходить. Я урадуваний тим встаю й витаю його.

— А, моє поважанє товаришу Мельник! Від години жду на вас в отсїй хатї і вкінці таки діждав ся.

— Моє поважанє! Та признаю ся вам товаришу, що не дуже радо стрічаю вас у своїй хатї. На вас лише глянути, так зараз пізнати, що ви за птиця. Ви один з тих „шпіцлїв“, що лазять помежи людий, підслухують, випитують та записують усе. Ви певно й до мене з тим ділом? Та я цікавий, що ви зможете від мене старого „супровітника“ довідати ся...

— Не журіть ся товаришу Мельник! Щось довідаю ся. От, будь ласка розповісти мині дещо про свої походи з четарем Сроковським.

— Го — го! Коли це було! Я вже з'їв свої, колись здорові зуби на стрілецькій фасолї в Коші, виполокав всї усюди у своїм жолудку стрілецькою кавою від тоді... Сливе все я позабував...

— Нагадайте собі! Думаю, що все таки щось тямите.

— Та так — так!... Ще дещо памятаю, та бачите у мене нема часу. Сьогодня вечером їду до Львова, мушу збірати ся в дорогу.

— Нїчого. Збірайте ся й оповідайте, це щойно по другій годинї.

— Гм.,. Бачу, що не відчеплю ся від вас. Тож стухайте, я буду оповідати, та ручу, що місцевостий і дат сливе не памятаю...

З Ґоронди вийшов я в поле зі сотнею Івана Коссака. Ми прийшли до Сольви на угорськім боцї в Карпатах, де застали багато наших стрільців. Деякі сотнї повертали були вже з огню, инші стягали ся з тих нещасних двайцяток. По кількох днях приділив курінний отаман Гринько Коссак до нашої сотнї старшого четаря Сроковського як команданта сотнї, бо дійсний сотник Ів. Коссак мало тримав ся нас. Не знаю, що він робив, та часто виїздив кудись, лишав ся від сотнї. Новий командант від разу не здобув собі у всїх стрільців симпатії. Поводив ся по жовнярськи, як військовий капраль, за будь що карав, а се дуже не подобало ся стрільцям, котрі ще тодї не були привикли нї до такої дисципліни й не знали про неї. Незадовго відійшли всї стрільцї зі Сольви до недалекого місточка Сент Мікльош. Тут були ми кілька день, аж одної ночі заалярмовані, відійшли (наша сотня) на Веречки. Блукали ми по тих незносимих горах довго, аж пригадую собі, що опинили ся одного пополудня на одній горі. Нам говорили, що ми вже давно на галицькім боцї. В долинї серед мраки виднїло село. — Чи наші — чи Москалї в йому? — питали ми один другого. Та ми були певні, що скорше Москалї, бо наша сотня йшла перша по Москалях в глуб краю. Село обійшли ми і вилїзли на якийсь вершок гори. Кількасот ступнів, чорнів лїс і ми зрадїли, що бодай дещо заховаємо ся від вітру. Мушу сказати, що мимо того, що се була ще тільки друга половина жовтня, в горах були вже страшні сніги та шаліли сніжні заметїлї, як в нас на долах серед найбільшої зими. Та вертаю до оповіданя. Даремна була наша втїха. Четар став і видав тихий але різкий приказ: „Стій! долів!“ — і ми полягали. — „Тут будемо ночувати“! — сказав.

— „Пане четар, та в лїсї буде теплійше — просили ми. — „Мовчати, Я знаю, що роблю! В лїсї може бути російська „фельдваха“! Ми більше не просили, бо знали, що слово, котре сказав Сроковський раз, святе! Ми постелили на сніг „цельти“ і положили ся. Та вітер так гонив сніжними хвилями, що засипував нас своєю холодною „мукою“, тому ми розложили шатра і в них перемучили ся до раня. Страшне було там житє. Від двох днів були ми відтяті від світа, крім нас не бачили ми нїде живої душі. В устах, крім снїгу, не мали ми нї кришечки хлїба, нї краплї води. Я тримав ся все давнього приятеля дра. Матіяша. З ним лежав разом на снїгу цїлу ніч. Звичайно тримав ся разом цїлий гурток, до котрого належали ще Берегуляк, четар Артемович, Максим Антін, Костів і Білецький Володимир. То була гора Явірник, а в долинї село Вижлів. Др. Маатіяш занедужав тяжко та ще кількох товаришів, але нїякої ради було їм подати. Нї їсти, нї пити, нї курити не було що. В день провірили ми лїс, а коли пересвідчили ся, що він безпечний, перенесли ся до його. Сотня виставляла полеві сторожі і висилала стежі. На верху шалїла така заверюха, що той сам розвідчик, котрий лишав

і народної чести не допустять, щоби велика, самодіяльна творчість на просвітній і економічній царині снувала ся вічним лише сном-привидом в тужливих поривах і змаганях „з власною душею“ українського громадянства. Достоїнство рідного імени, се новий видвигаючий ся акт освідомленя народної віри й освободженя, новий акт душі, перед котрим всї клонимо голови, а котрий випливає з безмежної потреби і необхідної ідейної конечности благодарної праці для меншого брата.

Колись, за великокняжих світлих часів рідної минувшини, охрестили ся і наші могучі прабатьки. Але, єй Богу, на хрещеню не кінчило ся. Не кінчило ся на акті символу, коли в психольоґічнім нутрі народних мас зачинала ся найбільша драма власного заломаня для висших, збірних потреб, коли неодну, хочаби й поетичну цінність треба було лишати для конечности нових вимогів. „Не подобає християном идолослуженіє і вся жертва идольска!“ — голосили тоді, перед девятьма віками, неодні богомольні уста, голосили від сходу щонедільного сонця по всїх просторах рідної землі, голосили й голосили — предовго, завзято й фанатично — по тих самих просторах, що на них живе сучасне, українське поколїнє.

Нечисленні золоті уста проповідали непереглядним народним юрбам слова нових, прилюдно вже признаваних правд віри. В завзятій борбі з „окаянними невігласами двоєвіря“, з непереможною традицією поганьства в християнських нормах житя греміли неодні пламенні слова, творили ся неодні чудеса путешественних трудів пропаґанди, вияснили ся й безнастанно толкували ся і княжим і простим серцям — так самий корінь змислу, як і сама суть нових духових течій і світоглядів.

Вже отже тоді, в давну історичну давнину мірила ся — за приміром західної Европи осередна, творча воля української державної рації... з великою, стихійною силою звичаїв в масах, мірила ся з поглядами, думками й способами житя, переказаними здавна дідами і прадідами. Вже тоді, в глухих черечих келіях пізнавали і українські струджені монаші голови, склонені перед хрестом первозванного, один з найтяжчих суспільних законів. Був се закон, відкритий по тисяч літах новочасними науками, а перед котрим темний жах огортав тодішних ідейних проповідників християнської реформи. Сей закон звучить: сила повздержуючих сторін традиції, сила навикненя мас до „своєрідних“ пережитків, власних звичаїв і способів відчувань є більша — як все на світі“. Ся сила є більша, як тягар землі.

А однак, як не дивним може се представляти ся, провідна роля кермуючої верстви народу є нераз незвичайна, о скільки добра доля піднесе її на уровень відвічальної зрілости. Ся верства, як от за часів нашої колишної могучости, мусить иноді плисти „проти води“, мусить змірити свою вдалість з силою традиції, коли деякі її сторони загрожують народному єствованю, коли „рідна“ вдача не нахиляє мас до вимогів новочасности. Така велична борба мусить в міру потреби доконати ся в імя народного інтересу, бо між вдачею мас а судьбою народу є нерозлучна і невідклична звязь.

Історична доля, щастє або історичне пониженє, неслава народу випливають лиш з його власного характеру. Сила і слава народу залежить від належного оцїнюваня всего живого, рідного, обдареного витворчим розгоном, від піддержуваня лиш благородних сторін збірного житя, від вмілости урядженя розумного, автономного ладу у власній суспільній громаді.

(Далі буде).

товариша на стійці, не міг потрапити серед моря снїгу за годину до його, щоби змінити його. І колиб не товарискість, колиб не та взаїмна любов між стрільцями, то певно не один бувби найшов смерть у снїжних горах. Та ми бувало три до чотири години шукаємо по горах, доки знайдемо стійки. Звичайно вартовий вертав з обмороженими руками або ногами. До села, мали ми строгий приказ не заходити. Та стрілець не втерпить. Стан здоровля дра. Матіяша, котрий своєю товарискістю здобув собі велику симпатію між всїми товаришами, приневолила одного стрільця зломити заборону. Стрілець сей звав ся Назаркевич Осип. Він, ніким непомічений зійшов до села і осторожно закрав ся до першої хати. Як лише довідав ся, що в селї нема Москалів, в першій мірі наситив свій порожний жолудок, а потім набрав, що попало з харчів для сотні. По дорозі стрінув австрійський відділ війська. Офіцир спитав його, що він за один, а коли, а коли той відповів, що Стрілець, офіцир спитав про дра. Матіяша. Назаркевич розповів, що Матіяш лежить на горі хорий в голоді та холоді. Щасте хотїло, що той офіцир був вуйком дра, Матіяша. Він передав стрільцеви пачку тютюну та ще дещо. Назаркевич вернув до сотнї і роздав харчі. Радости не було кінця. Четар Сроковський не сказав ні слова Назаркевичови за його вибрик. Др. Матіяш, як одержав тютюн, дав перше закурити всїм з нашого роя, а вкінцї й сам закурив останнього папіроса.

(Кінець буде.)

Світова війна.

Австрійська офензива на італійськім фронтї.

ЦЮРІХ. Дневники доносять, що евакуація північної Італії з кождим днем більшає. На днях вивезли населенє Бассано та Цітаделї. Заможні круги громадно покидають Венецію та виїздять до полудневої Італії.

РИМ (Ткб.). Урядово доносять, що подано ґен. пор. Брусатиого до димісії. Ґен. Роберт Брусаті був вождом війська, котре оперувало в полудневім Тиролї.

ЛЮҐАНО (Ткб.). „Corriere della Serra“ доносить, що петербурські круги думають, що австрійська офензива на Італію вже покінчила ся, тому Італія не потребує помочі російських військ. Дневник з огірченєм пише, що австрійська офензива ледви чи устала, бо армія австрійська пильно працює над укріпленями добутих просторів та над спровадженєм на становиска армат. Здає ся, що Австрія видає инші воєнні звідомленя, щоби змилити Росію. Італія нинї безпокоїть половину австрійського війська, а се найвідповіднїйша хвиля до офензиви для Росії.

У відповідь Ґреєви.

БЕРЛІН (Ткб.). У відповідь на заяву Грея, що нарід німецький держано в несвідомости правди, поміщує „Nord. Allg. Ztg“ два справозданя німецького амбасадора в Петербурзї Пурталєса, до німецького канцлера з цвітня 1909. В справозданю говорить ся між иншим:

Анґлїйський амбасадор Нікольсон поважно дорікав Ізвольському, що принятя наше предложеня в справі посередництва в полагодженю анексійної справи мировою дорогою, не порозумівши ся вперед з союзною Францією або з анґлїйським правительством. Амбасадор просив Ізвольського, щоби відложив свою відповідь для мене до хвилї, аж анґлїйське правительство займе відповідне становиско в тій справі. Із вольський не згодив ся на се. В часї цїлого переселеня Нікольсон промовляв по петербурських сальонах в той спосіб, що показував вразно, що хоче заострити відносини між Австрією та Росією.

Не довго по тім, коли Росія приняла наше предложенє, щоби справу полагодити мировою дорогою, я видав в амбасаді обід, на котрім був також Нікольсон. Коли одна дама заявила радість, що небезпека війни минула, Нікольсон сказав, що те все дуже гарно, але міжнародна честь о много більше значить чим мир. Коли я того самого вечера в присутности Нікольсона висказав моє вдоволенє, що найде ся форма, котру Росія буде могла приняти та котра позволить на мирове полагодженє ріжниці між Австрією а Росією, Нікольсон відповів холодно, що нема ще певности, чи його правительство згодить ся на таке полагодженє справи.

Також Ґрей в розмові з російським амбасадором в Льондонї висказав своє невдоволеня ізза уступчивої політики Росії, та осудив поступованє Ізвольського.

Ґрей зайшов був навіть так далеко, що приступив до подрібного розбираня справи, яке становиско заняла би Анґлія на случай війни Росії з Австрією та Німеччиною і заявив російському амбасадорови, що рішенє про війну і мир в Анґлії не залежить від правительства, але від загальної опінії. Він одак має враженє, що Анґлія прилучить ся на случай війни до сторонників Росії.

Річниця відбитя Галичини.

ВІДЕНЬ. (Ткб) З головної пресової кватири доносять: Середна та східна Галичина обходять річницю свого визволеня. З тої причини ґен. пол. Бем-Ермолї, командант армії, котра брала участь в побідним поході на східнім фронтї, одержує з усїх сторін краю ріжні привіти та овації. Так прим. репрезентаційні власти повіта та міста Самбора вислали сердечний привіт до побідного вожда. Подібно зробила громада міста Городка Яґайлонського. Львів приготовляє ся до торжественного відсвяткуваня памятної річниці, а також до отвореня вистави армії Бем-Ермольго.

Болгарське звідомленє.

СОФІЯ (Ткб). Головна кватира доносить: 23 та 24 с. м. тривала не дуже сильна стрілянина з армат по обох сторонах на фронтї Дойран-Ґевґелї. Наша артілерія поцїлила батерію неприятеля на полудне від села Маядадж та виперла з ровів неприятельських стрільців, котрі розтаборили ся на захід від села. Наша стежа заатакувала 25 Французів, котрі становили французьку стежу та прогнала їх з села Польміш на полудневім стоці Бєлясиці.

24 с. м. кинули лїтаки неприятеля на Ґевґелї бомбу, а другу на полудне від села Петрово, але не було ніякої шкоди. Ранком того самого дня надлетіло на Ксанті 5 неприятельських лїтаків та кинули на місто та на околицю кілька бомб, котрі зранили кількох мешканців тої околиці. Наша воздушна ескадра зняла ся до атаку та прогнала неприятеля. Один лїтак неприятеля сильно ушкоджений упав на грецьку територію.

СОЛУНЬ. (Ткб). Бюро Райтера доносить, що французькі лїтаки кинули бомби на Ксанті, Веляс і Скоплїє. Всї лїтаки вернули без шкоди.

Мобілїзація Анґлії.

ЛЬОНДОН. (Ткб.) Анґлїйський король видав до народу розказ, в якім взиває всїх здатних до військової служби під оруже. Мають явити ся всї від 18—45 літ. Король дякує народови за його патріотичне поведенє, котре дало йому можність зібрати 5.041.000 війська.

АМСТЕРДАМ. (Ткб.) „Times“ доносить, що правительство Нової Зеляндії продовжило речинець обовязку військової служби. В перший мірі покличуть там під оруже всїх безженних та бездітних вдівців.

Ще в справі мирового посередництва Америки.

ЛЬОНДОН. (Ткб.) Бюро Райтера доносить з Вашінґтону: Особи, котрі говорили з Вільзоном про воєнне положенє кажуть, що Вільзон відносить ся до мирових переговорів невтрально і лише тоді буде посередничити в справі мира, коли воюючі держави порозуміють ся під якими услівями будуть могли заключити мир.

Ріжні вісти.

ГАҐЕН .(Ткб.). Голяндське міністерство заграничних справ вручило німецькому правительству в Берлїні ноту з протестом в справі затопленя корабля „Беркестром“. Текст ноти оголосить на днях Помаранчева Книга.

ПАРИЖ. З Солуня доносять, що Греки покинули місцевість Порос, котру зайняли союзні війська.

АТЕНИ. В Греції отворено новий зелїзничий шлях Атени-Солунь. Відбуло ся торжественне посвяченє того шляху в Лівановї.

ЛЬОНДОН. „Morning Post“ доносить з Вашінґтону, що Америка вручила анґлїйському правительству телєґрафічну ноту в справі арештованя почтових пересилок, та заявила, що таке поведенє противить ся міжнародним правам, та унеможливлює невтральну торговлю, а дозволяє на таку, якої хоче Анґлія.

КОПЕНҐАҐЕН. (Ткб.). „National Tidende“ доносить з Петербурга, що Рада міністрів затвердила закон про воєнний доходовий податок в такій формі, як се ухвалила Рада державна та Дума. Указ має підписати цар і тодї вийде він в житє. В Думі уґруповало ся нове аґрарне сторонництво, котре має 70 членів, а провідником його є Щербатов.

РИМ. (Ткб.). Аґ. Стефанії доносить, що затоплено італїйські кораблї „Корміляно“, „Ореляна“, „Роберто“ та „Ґінеста“. Залогу уратовано.

ІВАНОВИ!

Іване без роду, Іване без долі,
Куди не ходив ти, чого не видав;
І спеку і стужу, у лісі і в полі
Ти гинув — а славу сусід добрий взяв...

На сербських зарінках клалась твоя сила,
На волинській млаці твій гріб вже присів
І серед Поділя сіріє могила,
Де впало від кулі двох рідних братів.

Подільські берези й покутські тополі
Шумлять все по тобі, що марно ти впав —
Іване без роду, Іване без долі
Ти гинув — а славу сусід добрий взяв.

Твій батько на гилі повис в літню днину
Ти гинув инакше: für Kaiser und Land
Та всім вам однаку дали домовину
Й печатю вам символ: Name unbekannt!...

Ст. Чарнецький.

НОВИНКИ.

— **Вісти від Митрополита.** О. Іван Яримович, парох Шоломиї, дістав від вивезеного Москалями Митрополита слідуюче письмо:

„Курськ 24/1 с. с. 1916. Дорогий Отче! Дістаю Вашу картку з дня 13/12 із серця дякую Вам і всім за память і желаня і молитви. Моїм іменем подякуйте прошу і вірним. Най їх Бог благословить і нехай нагородить Вам ваше добре серце. † Андрей.“

Вивезений Москалями о. Іван Бачинський парох Сновича, повіт Золочів, тепер в Астрахани одержав слідуюче письмо від нашого Митрополита: Не можу довідати ся докладнійшої адреси до вас, бодай на пробу пишу до вас сю картку, щоби переслати вам і єсли хто єще з вами з наших, найщирійший привіт, та просити вас о слово відомости, як вам поводить ся. Не упадайте духом, Бог дасть вам скоро в здоровлю вернути. Чи можете правити сл. Б. Я здоров хотяй не на свободі, службу Б. правлю за вас всіх много молю ся. Сильну маю надію, що все на добро оберне ся. Сердечно вас здоровлю. † Андрей.

— **До пана Грабовського.** Українці мешкаючі при улиці Шептицьких і околичних, звертають ся до Вп. Пана Грабовського з просьбою, о усунене шовіністки, продаючої в мійськім складі, ул. Шептицьких ч. 10. Ся панночка удає, що не розуміє по українськи і провокує купуючих Українців ріжними увагами, як „що то за претенсії в польськім Львове мувіць по руску“, „мейске склепи сон польске“ і т. п. Най її перенесуть до такої дзельниці, де нема Українців.

„Gazeta lwowska“ в ч. 120 оповіщає: Против Юзефа Вчеляка, властителя столярської робітні у Львові, повисла в полевім суді команди м. Львова карна справа о злочин проти воєнної сили держави, о що є він достаточно підозрілий.

Для обезпеченя претенсій правительства займає ся його движиме і недвижиме майно.

— **В Краєвім Союзі Кредитовім** субскрибували союзні українські стоваришеня і їх члени на IV. воєнну позичку державну загальну квоту 1,345.000 К.

— **З днів російського наїзду.** Про шкоди заподіяні Росіянами у Львові в державнім архіві пише др. Евген Барвінський в однім з львівських польських часописий: Тайний архів, який має велику історичну вартість що до розвитку Галичини в 18 і з початком 19 століття, остав майже неушкодженим. Так само зберегли ся цінні документи, президіяльні акти і т. зв. ґуберніяльні акти з минулого століття. Церковні акти потерпіли тому, що поодинокі томи порозривано і помішано. Треба много місяців тяжкої праці і студій актів, щоб їх впорядкувати. Бібліотека намісництва, яка має понад 6000 дуже цінних томів, осталась майже ненарушеною.

— **Російські звірства.** Російська преса, щоб покрити свої невдачі, поширює вісти про нелюдське обходжене австрійських властий з російськими полоненими. Що се є чисті видумки — про се не ма що й говорити. Натомість австрійські жовнірі і офіцири взяті в російський полон переходять цілий ряд моральних мук і понижень. Правилом є, що від них зараз після полонення відбирають гроші, та всі предмети. Підчас сеї урядової чинности, в якій беруть участь також офіцири, діють ся неймовірні річи: в супереч міжнародним постановам салдати побивають наших жовнірів. Офіцирів і жовнірів транспортують ся в ваґонах повних бруду та хробацтва. Цілими днями не дістають вони поживи, а лайки зі сторони конвою є на дневнім порядку. Ранені і хорі лежать без соломи на брудній долівці та вмирають часто без лікарської помочи. Після довгої подорожі в таборі полонених стрічає бранця насильство брутальних наглядачів, які своїм диким інстинктам дають повну волю. Недостача хоть би примітивної лікарської опіки вказує немовби нарочно зорґанізований морд бранців.

— **Народне свято Болгар.** У всіх містах зєдиненої Болгарії відбулись 23 с. м. торжества з нагоди свята національних апостолів св. Кирила і Методія творців славянської культури.

— **Нова ґімназія в Білгороді.** Ґенеральний ґубернатор Сербії отвирає в літі інтернат получений з 8 клясовою ґімназією. Викладною мовою буде сербо-хорватська. Наука буде зорґанізована в той спосіб, що ученики по укінченю школи будуть могли після вподоби вписатись на університет або техніку.

— **Метаморфози на війні.** З освободженем Галичини з під московського кнута викидають всї покликані та непокликані чинники всьо, що може лише нагадувати Росію. На тім потерпіли чимало українські написи на зелізничих стаціях, котрі поволи зникають. Усувають російські написи, але не привертають українських, які там були.

— **Епископ проти бандитів.** Як ми вже згадували нераз, бандитизм в Королївстві поширює ся щораз більше, і мимо енерґічних заряджень властий не вдалось доси побороти того страшного прояву дичіня. Епископ з Куяв виступив в тій справі з пастирським посланієм до вірних і духовенства, в якім взиває їх, щоб в міру своїх сил і можности причинялись до вишукування злочинців та усували сю ґанґрену з польського орґанізму.

— **Заказ ходити з паличками.** „Dziennik polski“ доносить з Ченстохови, що власти видали розпорядок, який заказує носити ліски.

— **Замість вепрового мяса брукви.** „Ostdeutsche Presse“ доносить, що один властитель більшої посілости вислав своїм своякам у Берлїні вбитого вепра, мимо що істнує заказ вивозити се мясо з його околиць. На фрахті виписав, що в скрині находить ся бруков. Скриню вислав зелізницею. Та свояки в Берлїні, які вже заздалегідь були поінформовані про присилку не мало здивувались, коли отворивши скриню замість вепровини в дійсности найшли брукву. Спритні злодії перед наданем скрині на зелізницю виймили вепровину та виповнили її брукою, держачись точно фрахтової деклярації.

— **„Мертвий Чоловік“.** Про походжене назви гори „Мертвого Чоловіка“ за яку так завзято боролись Французи, йшли довший час в французькій пресі дебати. Вкінці згоджено ся на се, що назва походить звідси, що на тих місцях були колись цвинтарі.

ПОМЕРЛИ.

Володимир Йойко, радник краєвого Суду в Золочеві а пізнійше надпоручник судів у Відни помер, як довідуємо ся, тамже в 45 року житя.

Покійний щирий Українець працював дуже щиро в наших народних товариствах на становищи судії в Дрогобичи, в Глинянах, а опісля в Золочеві. Вигнаний воєнною заверухою з рідного краю, жив з родиною у Відни і тут заскочила його несподівано люта смерть. Земля пером і вічна память доброму синови України.

Марія Левинська, жінка архитекта і професора техніки у Львові померла тут. Похорони в неділю 28 мая.

Муж покійної вивезений Росіянами перебуває на заточеню в Києві. В. І. П.

Володимир Івасечко б. сеньор Ставропиґії.

ЖЕРТВИ.

Громадяни села Ґлядик, коло Коломиї зложили на У. С. Стр. квоту 182·30 яку висилаєсь рівночасно в призначене місце. Збіркою занимались: О. Т. Глїбовицький, акад. Чередарчук В. та селяни: Он. Мельничук, А. Ткачук, Ос. Ґерманюк, Н. Шевчук Федора, Я. Чарнецький і І. Ткачук.

ОПОВІСТКИ.

Неділя, дня 28 мая 1916.

Нині: 28. мая гр.-кат. Пахомія, римо-кат. Ґермана.

Завтра: 29. мая гр.-кат. Теодота римо-кат. Макса.

○ **В неділю** 28 мая с. р. о год. $4\frac{1}{2}$ по пол. відбуде ся в салі „Сокола“ при вул. Руській ч. 20 заходом Комісії при „Академічній Громаді“ для звеличеня памяти поляглих Товаришів відчит ВП. п. проф. дра Степана Балея п. з.: **„Фільозофія війни“**, в цїли придбаня фондів на видавництво Комісії. Білети по 40 сот. Просить ся усе студентство і наше громадянство о численну участь.

○ **Зі спорту.** В неділю 28. мая 1916 р. відбуде ся стріча в союзняку (Association Football) дружин: Poгoń II — Український Спортовий Кружок І., на грищу тов. Pogoń за стрийською рогачкою. Ціни місць: Трибуна 60 с., партер 30 с., для учеників 20 с. Початок точно о год. 5. по пол. 2—2

○ **Учителі**, що служать при війську в окупованих укр. областях, зволять у власнім інтересі подати адреси до „Бюра культурної помочи“, Львів, Бляхарська 11, II. пов.

○ **В справі учительських посад** в займятих землях, інформацій уділяє письменно Бюро Культурної Помочі, Львів, ул. Бляхарська ч. 11. II. пов. за надісланєм марки за 10 сот. на відповідь.

○ **Почтові урядники** в займятих українських землях зволять подати свої адреси до Бюра Культурної помочи для українського населення займятих земель. Львів, ул. Бляхарська ч. 11., II. пов.

Надіслане.

За сю рубрику редакція не відповідає.

Послідні вісти.

З ГОЛОВНОЇ АВСТРІЙСЬКОЇ КВАТИРИ.

8 дня 27. мая 1916.

На російськім фронті.

Нічо нового.

На італійськім фронті.

Панцирний форт Каса Ратті, що входить в склад фортифікацій Арсіеро і замикає дорогу зараз на південний захід від Баркароля, є в наших руках. Поручник Альбін Млякер з баталіону саперів ч. 14. з своїми жовнірами війшов мимо нагального обосторонного огня до форту і взяв до неволі ворожих саперів, які хотіли форт висадити у воздух, та здобув в той спосіб 3 неушкоджені тяжкі панцирні гавбиці і дві легкі гармати.

На північ від Асаджіо наші війська зайняли Монте Мошіце. На граничнім поясі на полудне від долини Суґана посунулись ми аж до Чіма Мавра.

Число здобутих гармат в области наступу побільшилось до 284. На Монте Сіф і на горі Крн відперто ворожі наступи.

На балканськім фронті.

Коло Терас Італійці старались доконати грабежі на північнім березі Воюзи. Наші стежі їх прогнали.

Заступник шефа Генерального Штабу
пільний маршалок-поручник Ф. Гефер.

З ГОЛОВНОЇ НІМЕЦЬКОЇ КВАТИРИ.

На західнім фронті.

На північ від каналу Ля Бас одна з наших стеж війшла коло Фестубер до ворожих становиск, полонила бранців і вернула без втрат.

В Арґонах значна борба мінами знищила ворожі рови на більшім просторі. Окрім кількох бранців втратили Французи много людий в убитих і ранених.

На ліво від Мози Французи від півночи нагально атакували Кумєр. Їм вдалось на короткий час війти до полудневої части села. Випираючи їх полонили ми 53 бранців.

На ліво від Мози дійшли ми до височин на полудневo-західнім березі ліса Тіомон.

Прибу французького наступу в тім місци згноблено в зародку гарматним вогнем.

Два ворожі наступи на наше щойно здобуте становиско на полудне від форту Дуамок остались без успіху. В боях на полудневий захід і на полудне від форту від 22 с. м. полонено 48 офіцерів і 1943 жовнірів.

На східнім фронті.

В успішнім підприняттю на полудне від Кекен полонено кількох Росіян.

На балканськім фронті.

Без зміни.

Начальна управа армії.

НОВИЙ ЙОРК. (Ткб). Обговорюючи розмову Віґанда з німецьким канцлером пише Ворльд в звіті з Вашинґтону. Правительственні круги уважають ті виводи за дійсний крок до мира і думають, що канцлер дав щось реального, при помочи чого можна працювати.